

***El navegant* - Joan-Lluís Lluís**

El protagonista d'*El navegant*, la vuitena novel·la de Joan-Lluís Lluís, és Assiscle Xatot, nascut a Perpinyà el 1852. Assiscle, que té el do de parlar de manera instantània qualsevol llengua que escolti, de seguida s'adona que les llengües del seu entorn desperten sentiments diferents en els mestres d'escola: el català els fa fàstic, el francès els provoca adulació, el caló menyspreu i el llatí admiració.

Aquest Simplicissimus rossellonès no tardarà a viatjar al París de la Comuna, coneixerà la ciència aerostàtica i l'anarquisme, visitarà les presons de Versalles i serà deportat a Nova Caledònia sense deixar d'aprendre llengües. Abans, haurà fet de mestre d'una tendra Heloïsa i, com un segon Abelard, se n'haurà enamorat i en serà clandestinament correspost. El record d'aquella noia l'acompanyarà durant dècades de peripècies.

Com succeïa amb el protagonista d'*El perfum*, de Patrick Süskind, el superpoder d'Assiscle resulta útil per transitar per la història i l'antropologia, i en aquest cas també per la lingüística comparada: "Sóc allò que dic i com ho dic, sóc d'allà on vénen les llengües, sóc tots aquells que no coneixeré mai però de qui sé el parlar". Els anys, però, el menen del plaer del coneixement a la solitud i el desengany, ja que saber tantes llengües el fa foraster a tot arreu.

Assiscle transita de la ingenuïtat a l'escepticisme. Quan arriba la vellesa tot s'afebleix, excepte la mala fe dels francesos. La glòria d'Assiscle no arriba amb l'erotisme ni amb l'acumulació de saber, sinó amb la imaginació que se li desferma davant una tribu de canacs que se l'escola amb delit, quan crea un univers a mida amb la pura paraula.

Joan-Lluís Lluís (Perpinyà, 1963) se serveix d'una llengua bella i precisa. Com si no volgués que el lector caigués en els paranys en què cau el seu personatge, no es descuida d'anticipar-nos el que li succeirà. Novel·la de destí més que de caràcter, *El navegant* construeix expectatives i les frustra una rere l'altra, com un déu ocios s'entreté amb una joguina. El to no s'allunya gaire d'un dels seus millors llibres, aquella al·legoria de la dimissió titulada *El dia de l'ós*. No hi trobareu paraules d'encoratjament, sinó més aviat la constatació de la buidor que ens espera al final del viatge, amb superpoders o sense.